

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého, Ph.D. v právní věci žalobkyně: **EUROPRINT a. s.**, se sídlem Pod Kotlářkou 151/3, Praha 5, zastoupená JUDr. Ing. Petrem Machálkem, Ph.D., advokátem se sídlem Pivovarská 8, Vyškov, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 5. 2019, č. j. 11 Af 7/2018 - 71,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

Odůvodnění:

[1] Včas podanou kasační stížností se žalovaný (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví specifikovaného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zrušena jeho rozhodnutí ze dne 15. 12. 2017, č. j. 53819/17/5300-21442-711315, a č. j. 53820/17/5300-21442-711315. Těmito rozhodnutími byla zamítnuta odvolání žalobce proti dodatečným platebním výměrům Finančního úřadu pro hl. m. Prahu (dále jen „správce daně“) ze dne 9. 6. 2017, kterými byla žalobci doměřena daň z přidané hodnoty za zdaňovací období duben až prosinec roku 2013, leden až prosinec roku 2014, leden až květen roku 2015 a červen až říjen roku 2015, současně bylo rozhodnuto o zákonné povinnosti žalobce uhradit penále.

[2] V přípisu ze dne 9. 7. 2019 stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Tento návrh odůvodnil tím, že vůči žalobci bylo dne 6. 9. 2017 zahájeno insolvenční řízení a dne 12. 9. 2017 byl zjištěn jeho úpadek a bylo rozhodnuto, že bude řešen reorganizací. Současně byli vyzváni věřitelé, kteří tak ještě neučinili, aby nejpozději ve lhůtě 2 měsíců od rozhodnutí o úpadku (tzn. do dne 12. 11. 2017) přihlásili do insolvenčního řízení své pohledávky. Reorganizační plán nabyt účinnosti dne 12. 2. 2019. Část daně z přidané hodnoty doměřené výše uvedenými platebními výměry byla přitom zajištěna zajišťovacími příkazy a jistota byla uhrazena žalobcem v plné výši dne 5. 8. 2016. Vzhledem k tomu, že platební výměry byly vydány dne 9. 6. 2017, tj. před vydáním rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Afs 399/2017 – 26, ve věci AB Chemitrans, a podle tehdejší správní praxe se doměřená daň stala splatnou dnem vydání platebních výměrů (v důsledku čehož byla

zajištěná částka převedena na úhradu stanovené daně a zajišťovací příkazy pozbyly účinnosti), nedisponoval správce daně neuhrazenou daňovou pohledávkou, kterou by ve stanovené lhůtě mohl přihlásit do insolvenčního řízení.

[3] Účinností reorganizačního plánu pak došlo k zániku původních závazků účastníka řízení a jejich nahrazení závazky novými (danými reorganizačním plánem). Po zrušujícím rozsudku městského soudu se tak stěžovatel ocitl v situaci, kdy nejsou předmětné platební výměry v právní moci, a daň není s ohledem na závěry vyslovené v rozsudku ve věci AB Chemitrans splatná. Správci daně tak nezbývá, než vratitelný přeplatek na dani z přidané hodnoty ve výši 260 611 455 Kč žalobci vrátit. Po jeho vrácení by však správce daně již nikdy nemohl doměřenou daň po žalobci požadovat, neboť tato pohledávka účinností reorganizačního plánu zanikla. Stěžovatel je přesvědčen, že vyplacení vratitelného přeplatku žalobci by bylo nevratným krokem, který lze chápat jako vážnou újmu ve smyslu § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Újma v podobě vyplacení vratitelného přeplatku by současně byla nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout žalobci. Ten totiž o uhrazené peněžní prostředky nebude zkrácen, neboť v případě, že bude rozhodnuto, že mu byla daň stanovena v rozporu se zákonem, bude mu uhrazená daň vrácena včetně úroku. Důležitým veřejným zájmem v posuzovaném případě je pak výběr daní tak, jakožto obecný cíl správy daně. Odkladný účinek by měl být kasační stížnosti přiznán také proto, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů a nesrozumitelnost, neboť městský soud namísto vlastního posouzení věci zkopíroval celé pasáže ze skutkově odlišného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2018, č. j. 5 Afs 60/2017 – 60.

[4] Žalobce s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasil. Potvrdil, že u něj proběhlo insolvenční řízení, byl schválen reorganizační plán, a že zajištěná daň byla uhrazena před zveřejnění právních závěrů uvedených v rozsudku ve věci AB Chemitrans. Žalobce také potvrdil, že v případě vrácení přeplatku by již v budoucnu nemohlo dojít k novému doměření daně a nebylo by možné po něm daň požadovat, avšak podle něj tato skutečnost nepředstavuje nenahraditelnou újmu. Zdůraznil, že v okamžiku zahájení insolvenčního řízení nebyly předmětné dodatečné platební výměry v právní moci, jelikož byly napadeny odvoláními, o nichž bylo rozhodnuto až dne 15. 12. 2017. I přesto, že byla daň zajištěna a platební výměry byly uhrazeny před zahájením insolvenčního řízení, nelze však souhlasit s tím, že správce daně nemohl pohledávku přihlásit; naopak to bylo jeho povinností a skutečnost, že tak neučinil nelze klást k tíži žalobce. Za důvod pro přiznání odkladného účinku nelze považovat ani jiný výklad splatnosti daně po rozsudku ve věci AB Chemitrans, jelikož správnímu orgánu nesvědčí právo dovolávat se ustálené správní praxe či legitimního očekávání. Pro přípustnost odkladného účinku taktéž nemůže být rozhodující výše vrácené daně či posouzení ekonomického stavu žalobce, totéž platí i o odkazu na úročení zajištěné částky. Veřejný zájem podle názoru žalobce nelze spatřovat pouze ve výběru daní, ale je nutné poměřovat i uplatňování práv a povinností v souladu s platnými právními předpisy. Relevantní není ani tvrzený veřejný zájem odkazující na nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku; skutečnost, že se stěžovatel s jeho odůvodněním neztotožňuje, není důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[5] Podle § 107 s. ř. s., kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.

Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. „[s]oud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.“

[6] Ze shora citovaných zákonných ustanovení tedy plyne, že v řízení o kasační stížnosti může Nejvyšší správní soud podle přiměřeně aplikovaného ustanovení § 73 s. ř. s. (srov. § 107 odst. 1 věta poslední s. ř. s.) přiznat kasační stížnosti odkladný účinek pouze tehdy, pokud by výkon rozhodnutí případně jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Jak již dříve Nejvyšší správní soud ve své četné judikatuře konstatoval, poskytují soudy ve správním soudnictví primárně ochranu subjektivním veřejným právům a rovněž institut odkladného účinku je koncipován především jako dočasná procesní ochrana žalobce – účastníka správního řízení – před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého rozhodnutí, jsou-li pro to splněny zákonem předepsané podmínky. Situace, kdy bude možno dovozovat vznik nepoměrně větší újmy na straně žalovaného správního orgánu v důsledku rozhodnutí krajského soudu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, tak budou nepochybně představitelné v poněkud omezenější míře, než jak tomu bude na straně žalobce. S ohledem na zásadu rovnosti účastníků řízení před soudem nicméně nelze žalovanému správnímu orgánu upírat právo obrátit se v případě nesouhlasu s výsledky soudního přezkumu provedeného krajským soudem na Nejvyšší správní soud.

[8] Nejvyšší správní soud tak na základě konkrétních okolností projednávané věci přistoupil k poměření újmy hrozící žalovanému v souvislosti s neprodleným výkonem napadeného rozsudku s újmou, která v případě přiznání odkladného účinku může hrozit žalobci, což je - vedle následného posouzení rozporu s důležitým veřejným zájmem - jediné relevantní kritérium pro rozhodnutí o odkladném účinku kasační stížnosti. Újmu hrozící žalobci v případě přiznání odkladného účinku přitom Nejvyšší správní soud vyhodnotil jako málo závažnou (resp. žádnou), neboť tato újma by spočívala pouze v pozdějším vrácení přeplatku na dani z přidané hodnoty. K vrácení přeplatku by totiž došlo po nabytí právní moci případného rozsudku Nejvyššího správního soudu o tom, že se kasační stížnost žalovaného zamítá.

[9] Naopak újmu hrozící žalovanému v případě, že by odkladný účinek kasační stížnosti přiznán nebyl, vyhodnotil kasační soud jako velmi závažnou. Pokud by totiž došlo k vrácení přeplatku na dani z přidané hodnoty žalobci, správce daně by po něm již nikdy v budoucnu nemohl doměřenou daň požadovat, což ostatně výslovně potvrdil i sám žalobce.

[10] Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že stěžovatelem namítaný nežádoucí stav, který v daném případě reálně hrozí, představuje nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout žalobci či jiným osobám. Zároveň Nejvyšší správní soud neshledal, že by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti bylo v rozporu s veřejným zájmem, s nímž by naopak byl v rozporu důsledek popsany výše, kterému má

přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zabránit. Proto Nejvyšší správní soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

[11] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud podle § 107 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Tím však Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.)

V Brně dne 15. srpna 2019

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu